

REFERAT Økonomiudvalget d. 25-08-2021

Mødedato Onsdag d. 25. august 2021 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Mødedeltagere Kirsten Jensen, Klaus Markussen, Peter Lennø, Peter Frederiksen, Jamil Cheheibar, Christina Thorholm, Søren P. Østergaard (Afbud), Mette Thiesen, Peter Langer, Annette Rieva

Indholdsfortegnelse

Budget 2022-2025, 1. behandling - direktionens budgetforslag.....	3
Statsgaranti eller selvbudgettering 2022.....	6
Digital godkendelse af referat.....	8

Punkt 1: Budget 2022-2025, 1. behandling - direktionens budgetforslag

20/17896

Indstilling

Direktionen indstiller, at økonomiudvalget:

1. behandler direktionens budgetoplæg for 2022-2025 og oversender det til byrådets 1. behandling
2. indstiller til byrådet, at der indarbejdes en udgiftsneutral bufferpulje på servicerammen som beskrevet i direktionens budgetoplæg, såfremt der er uudnyttet råderum indenfor servicerammen.

Sagsfremstilling

Med denne sag skal økonomiudvalget behandle direktionens budgetoplæg for 2022-2025 med henblik på at oversende oplægget til byrådet. Direktionens budgetoplæg danner dermed udgangspunkt for de kommende drøftelser om budgettet, jf. tidsplan for budgetprocessen, som byrådet godkendte den 16. december 2020.

Direktionens oplæg til budget i balance for 2022-2025 tager udgangspunkt i det vedtagne budgetoverslagsår 2022 fra budget 2021, med efterfølgende rammeudmelding i økonomiudvalget den 17. marts 2021. Efter rammeudmeldingen er der indarbejdet effekten af alle kendte politiske beslutninger, herunder budgetopfølgning 1 og 2-2021, skøn for overførsler samt andre konsekvenser af kommuneaftalen, lov- og cirkulæreprogram, seneste pris- og lønfremskrivning m.v. fra juni 2021 samt effekt af bevillingssager til byrådets godkendelse den 25. august 2021, herunder bevilling vedr. COVID-19 relateret merudgifter.

Indtægtssiden baserer sig på statsgarantien for 2022 og KL's udmelding om skatte-, tilskuds- og udligningsbeløb for overslagsårene. Økonomiudvalg og byråd behandler på nærværende dagsorden tillige en sag om valg af statsgaranti eller selvbudgettering, med direktionens indstilling om, at valget af statsgaranti eller selvbudgettering indgår i forhandlingerne om budget 2022-2025.

Fagudvalgene har behandlet deres budgetforslag på møder i foråret og udvalgenes indstillinger fra junimøderne fremgår af bilaget "Fagudvalgenes indstilling til 1. behandlingen" som er vedhæftet som bilag.

Udvalgenes budgetforslag, som blev godkendt på møderne i juni måned 2020 har været sendt i høring i perioden 25. juni til 16. august 2021.

Der er efterfølgende hen over sommeren udarbejdet enkelte nye forslag til aktivitetsudvidelser og anlægsønsker. Disse forslag er samlet op i bilag 8, supplerende budgetmateriale til budget 2022-2025.

Børn, Familie og Ungeudvalget har den 16. august 2021 behandlet kapacitet på skoleområdet i Hillerød vest. Dette materiale er sendt ud i ekstraordinær høring i perioden fra den 17. august til den 1. september 2021. Omsorg og Livskraftudvalget har den 17. august 2021 behandlet udbygning af sundhedscentret. Materialet fra dette møde er sendt i ekstraordinær høring i samme periode som for skolekapacitet i Hillerød vest.

Direktionens budgetoplæg består af en tekst-del og en tal-del. Begge er vedlagt som bilag.

Overordnede bemærkninger til budgetoplæg 2022-2025

Direktionen har taget udgangspunkt i tre afsæt for budgetoplægget. Det første afsæt er økonomiaftalen mellem regeringen og KL samt den seneste lovgivning. Det andet afsæt er blandt andet byrådets vedtagne "Politik for Økonomistyring". Det tredje afsæt er en aktuel ledelsesmæssig vurdering af Hillerød Kommunes tilstand med dens mange organisationer i én, herunder hvilke muligheder og udfordringer vi som direktion aktuelt vurderer, der vil være fremover med at løse opgaverne. Med at "løse opgaverne" mener vi her opgaverne med at forvalte, levere og huse den politisk besluttede mængde og kvalitet af borgernær, virksomhedsnær og institutionsnær service samtidig med at vi betjener byrådet og dets udvalg med kvalificerede beslutningsoplæg om kommunens styring og udvikling. Et centralt omdrejningspunkt for direktionens budgetforslag er i år anlægsforslag som tilvejebringer kapacitet inden for de store serviceområder som skoler, dagtilbud og ældre- og sundhedsområdet.

Budgetoplæg for 2022-2025 i hovedtal:

Skatter:

Der er i budgetoplægget anvendt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag med en uændret skatteprocent på 25,6 pct. Grundskylds- og dækningsafgiftspromillen samt øvrige beskatningsprocenter er ligeledes uændret.

Driftsresultat:

Oplægget viser et overskud på ordinær drift på 191,2 mio. kr. i 2022. Samtidig viser direktionens budgetoplæg en mindredrigt på serviceudgifter på 40,2 mio. kr. i forhold til KL's vejledende servicerramme for 2022, som er på 2.508,5 mio. kr.

Såfremt de besluttede serviceudgifter ender med at være under den tilkendte servicerramme, og der dermed er plads på servicerrammen, vil direktionen indstille, at der vedtages en pulje på servicerrammen, til bevillinger af overførsler af evt. uforbrugte midler på serviceområderne fra 2021 til 2022. Denne pulje har ingen likviditetsmæssig effekt.

Anlæg:

Der er indarbejdet anlægsudgifter på 175,8 mio. kr. i 2022. Hillerød Kommunes andel af økonomiaftalens anlægsramme på 19,9 mia. kr. svarer til ca. 176,0 mio. kr.

Kapitalbevægelser:

Årets resultat viser et kassetræk på 17,9 mio. kr. Der er budgetteret med låneoptagelse i 2022 på i alt 23,7 mio. kr., heraf 17,7 mio. kr. som vedrører årets investeringer i energibesparende foranstaltninger og 6 mio. kr. som vedrører forventet andel af en evt. låneramme. Afdrag på kommunens låneportefølje udgør 79,8 mio. kr. i 2022. Øvrige finansforskydninger udgør 0,4 mio. kr.

Hillerød Kommune har ansøgt Indenrigs- og Boligministeriet om lånemulighed fra relevante puljer. Ministeriet bestræber sig på at besvare kommunens låneansøgninger senest ved udgangen af august måned 2021.

Herudover er Indenrigs- og Boligministeriet ansøgt om muligheden for, at byrådet kan vedtage en skattestigning svarende til indfaset tab i 2022 som følge af udligningsreformen.

Likviditet:

Likviditetsprognosen – der er beregnet på baggrund af direktionens budgetoplæg – viser, at ultimo-likviditeten i alle årene forventes at overholde kommunens måltal. Ultimo 2025 forventes likviditeten at udgøre 467,3 mio. kr.

Langfristet gæld:

Kommunens langfristede gæld vil udgøre 723 mio. kr. ultimo 2022. Gælden nedbringes med 79,8 mio. kr. i 2022 og 178,2 mio. kr. i overslagsårene og vil udgøre 605,5 mio. kr. ultimo 2025. Målet om at nedbringe den langfristede gæld overholdes i direktionens budgetoplæg.

Oversigt over bilag:

Foruden direktionens budgetoplæg i tekst og tal, samt tilhørende bilag 1-8, består budgetmaterialet af finansieringsforslag, aktivitetsudvidelsesforslag, anlægsønsker, fagudvalgenes indstillinger, udviklingsmål, lov- og cirkulæreprogram samt baggrundsuplysninger. Bilag 9-15.

Der er vedlagt et foreløbig takstblad for de borgerrettede takster for 2022. Der tages forbehold for at ændringer i det endelige budget vil påvirke borgertaksterne, ligesom centralt udmeldte satser m.v. som modtages efterfølgende ligeledes vil påvirke borgertaksterne direkte. Foreløbigt takstblad vedlægges som bilag 16.

Endelig vedlægges som bilagsnummer 19-28 samtlige høringssvar, som er modtaget ved udløbet af høringsfristen den 16. august 2021.

Høringssvar fra den ekstraordinære høring vil blive sendt til byrådet efter fristens udløb den 1. september 2021.

Retsgrundlag

Styrelsesloven § 40.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser fremgår af budgetforslaget.

Beslutning i økonomiudvalget den 25-08-2021

Økonomiudvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til 1. behandling i byrådet.

Afbud: Søren P. Østergaard (V)

Stedfortræder: Annette Rieva (V)

Bilag

Budgetoplæg 2022-2025 - tekstdel.pdf

SIM Budget 2022-2025 udsendt 17.08.21 med krydser.pdf

Bilag 1 - De 10 styringsindikatorer i budgetlægningen fra byrådets økonomiske politik.pdf

Bilag 2 - De 10 bud på et godt budget.pdf

bilag 3 - Fremhævede forslag af direktionen 2022.pdf

Bilag 4 -Notat vedr beregningsgrundlaget for 2022 - 2025.pdf

Bilag 5 - Samlenotat om demografiefekter i budget 2022-2025.docx.pdf

Bilag 6 Notat om overførselsudgifterne i budget 2022 2025.pdf

Bilag 7 - ECO-nøgletal fra regnskab 2020 og budget 2021.pdf

Bilag 8 - Supplerende budgetmateriale budgetforslag 2022-2025.pdf

bilag 9 Aktivitetsudvidelser - Budgetforslag 2022-2025.pdf

Bilag 10 Anlægsønsker - Budgetforslag 2022-2025.pdf

Bilag 11 Finansieringsforslag - Budgetforslag 2022-2025.pdf

Bilag 12 Fagudvalgenes indstillinger til økonomiudvalgets og byrådets 1. behandling af budget 2022-2025.pdf

Bilag 13 Udviklingsmål og pejlemærker Budgetforslag 2022-2025.pdf

Bilag 14 Baggrundsoplysninger til byrådets 1 behandling - Budgetoplæg 2022-2025.pdf

Bilag 15 Lov og cirkulæreprogram 2022.pdf

Bilag 16 Foreløbige borgertakster 2022 - bilag til 1. behandlingen.pdf

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Skoleområdet budget 2022-2025

Supplerende høringssvar fra høringsberettigede vedr. Skoleområdet budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede under Borger- og Socialservice budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. By og Miljø budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Byrådssekretariatet budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Børne og Familieområdet budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Dagtilbud Børn budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Kultur og Udvikling budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Ældre og Sundhed budget 2022-2025

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Tværgående og Øvrige områder budget 2022-2025

Punkt 2: Statsgaranti eller selvbudgettering 2022

20/17896

Indstilling

Direktionen indstiller, at økonomiudvalget indstiller til byrådet, at valget af skattegrundlag i 2022 (statsgaranti eller selvbudgettering) indgår som en del af budgetforhandlingerne for 2022.

Sagsfremstilling

Kommunerne har mulighed for at vælge mellem en af staten - på forhånd - garanteret indtægt fra indkomstkatten og tilskuds- og udligningssystemet eller en af kommunen budgetteret indtægt fra indkomstkatten og tilskuds- og udligningssystemet (selvbudgettering).

Valget herimellem for 2022 anbefales byrådet at træffe i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er udmeldt af Indenrigs- og Boligministeriet i juli 2021, og beror på en vurdering af kommunens udskrivningsgrundlag, grundværdier, betalingskommunefolketal samt beregnet udgiftsbehov. Vælges statsgarantien vil beløbene, som kommunen modtager i 2022 ligge fast. Statsgarantien er det grundlag, der anvendes i direktionens budgetforslag for 2022.

Anvendes i stedet selvbudgettering vil det i budgetforhandlingerne besluttede forventede merprovenu blive udbetalt af staten i 2022. Forskellen mellem indtægterne i statsgarantien og indtægterne beregnet på det faktiske indbyggertal, udskrivningsgrundlag samt ejendomsværdier bliver efterreguleret i 2025. Efterreguleringen kan være positiv såvel som negativ.

Budgetoverslagsårene (2023-2025) er ikke omfattet af valget. De budgetlægges af kommunen selv ud fra fx tilskudsmodel, egne skøn mv., da der ikke udmeldes statsgaranti for overslagsårene. I direktionens budgetforslag er på indtægtssiden anvendt 80 pct. af den absolutte vækst i befolkningsprognosen.

Beregningen for indtægtssiden er foretaget i KL's tilskuds- og udligningsmodel. Beregningerne viser p.t. en samlet forventet gevinst på ca. 47 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering i 2022. Provenuet er alene baseret på en ændring i befolkningstallet, svarende til 80 pct. af den forventede vækst fra 2021 til 2022 i den seneste befolkningsprognose jf. byrådets seneste beslutning herom.

Usikkerheder og risici

Som nævnt ovenfor baserer provenuet sig alene på et ændret befolkningstal. Indenrigs- og Boligministeriets befolkningsfremskrivning sker med udgangspunkt i Danmark Statistiks modeller. Disse modeller indeholder ikke boligprognoser. De har derfor tendens til at undervurdere kommuner med stor boligtilgang. Indenrigs- og Boligministeriet har i statsgarantien angivet befolkningstallet for Hillerød Kommune i 2022 til 51.804. Medio august 2021 er indbyggertallet i Hillerød Kommune 52.406 indbyggere.

Det virker således mere relevant at overveje selvbudgettering i år, end det har gjort i flere år.

Befolkningstallet er dog ikke den eneste usikkerhedskilde, der er ved selvbudgettering. Væksten i dansk økonomi som helhed, men også udviklingen i Hillerød Kommune isoleret set har betydning. COVID-19 pandemien skaber forsat øget økonomisk usikkerhed. Endelig er der i 2022 også en ny problemstilling der relaterer sig til det nye ejendomsvurderingssystem. Overgangen til det nye system betyder, at de endelige grundværdier for Hillerød Kommune endnu ikke er kendte og ikke forventes endeligt på plads i nær fremtid. Det er således ikke muligt at lave egne skøn, hvorfor ministeriets foreløbige skøn finder anvendelse. Det bemærkes, at der for den enkelte borgere p.t. er mulighed for indefrysning af ejendomsskattestigninger. Dette påvirker dog ikke kommunens provenu, da der er automatisk låneadgang til en nettostigning i indefrosne ejendomsskatter. Den nævnte usikkerhed for kommunen relaterer sig således til størrelsen (dvs. vurderingen) af de kommunale ejendomsskatter ved det nye ejendomsvurderingssystem.

Derudover indgår efterreguleringen af kommunerne som helhed i balancetilskuddet (del af bloktilskuddet). Hvis mange kommuner vælger selvbudgettering, og den betyder en højere skatteindtægt for dem (i 2025), så medfører det, at balancetilskuddet i bloktilskuddet bliver lavere for kommunerne som helhed. Der bliver således færre penge i bloktilskuddet at fordele mellem kommunerne i 2025. Sker der derimod en samlet negativ efterregulering, af de kommuner, som har valgt selvbudgettering i 2022, øges balancetilskuddet, og det bidrager positivt til bloktilskuddet. Med andre ord har det også betydning, hvad de andre kommuner vælger for den risiko der er.

Forvaltningen afventer p.t., at Finansministeriet udsender en ny økonomisk redegørelse ultimo august. Den økonomiske redegørelse kommer med et opdateret skøn for udviklingen i dansk økonomi herunder skattegrundlaget for kommunerne. Efterfølgende opdateres KL's tilskud- og udligningsmodel på baggrund af den opdaterede økonomiske redegørelse, lige som det bliver muligt at foretage skøn på baggrund af foreløbige opgjorte skattetal for 2020. Dette kan give en indikation af ændringer til det forudsatte scenarie. Såfremt Finansministeriets nye skøn og/eller den opdaterede model giver anledning til ændringer, vil forvaltningen orientere om dette.

For en nærmere gennemgang af risici og konsekvenser, hvis byrådet skulle vælge selvbudgettering i 2022, se bilag 1.

Skulle byrådet vælge selvbudgettering, er det en mulighed at lægge niveauet for hjemtagelsen på en del af den beregnede gevinst, hvilket nedbringer, men ikke eliminerer risikoen for en samlet negativ efterregulering i 2025.

Det bemærkes, at den kirkelige ligning, altid følger kommunens valg mellem statsgaranti og selvbudgettering. Såfremt det samlede resultat af selvbudgetteringen i 2025 er negativt, kan der være behov for udgiftsreduktion gennem aktivitetsnedgang i Hillerød Provsti, højere kirkeskat eller evt. afdragsordning, hvor Hillerød Kommune foretager tilbagebetalingen til staten, og Hillerød Provsti efterfølgende afdrager beløbet til Hillerød Kommune.

Efter 1. behandlingen af budgettet vil forvaltningen orientere Hillerød Provsti om status på sagen.

Retsgrundlag

Styrelsesloven.

Økonomi

Statsgarantiens niveau er afspejlet i direktionens budgetforslag for 2021. Beslutter byrådet at selvbudgettere, kan de økonomiske konsekvenser ikke p.t. opgøres. Den endelige økonomi for 2022 afhænger af den faktiske udvikling i Hillerød Kommune og dansk økonomi i øvrigt frem til 2023.

Beslutning i økonomiudvalget den 25-08-2021

Økonomiudvalget godkendte indstillingen og sender sagen videre til byrådet.

Afbud: Søren P. Østergaard (V)
Stedfortræder: Annette Rieva (V)

Bilag

Bilag 1 - Statsgaranti eller selvbudgettering 2022

Punkt 3: Digital godkendelse af referat

21/608

Beslutning i økonomiudvalget den 25-08-2021

Godkendt

Afbud: Søren P. Østergaard (V)
Stedfortræder: Annette Rieva (V)